

אושר בטרומית: מפעלים יממנו 90% מקציר המלח

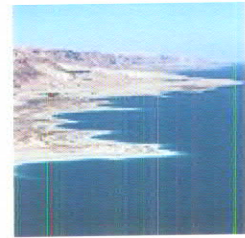
שלחו להדפסה

הח"כים אישרו בטרומית שתי הצעות חוק לפיהן מפעלי ים המלח של עידן עופר, יישאו ב-90% מעלויות מימון גירוד המלח מחלקה הדרומי של הימה שבסכנת הצפה. בנוסף תוקם קרן לשיקום הנזקים הסביבתיים אליה יועברו כספי תמלוגים בילי פרנקל

חברי הכנסת לא ממתנים לתוצאות המו"מ בין מפעלי ים המלח למשרד האוצר: היום (ד') אושרו בקריאה טרומית שתי הצעות חוק העוסקות בשיקום ים המלח. האחת מטילה 90% מעלויות קציר המלח על מפעלי ים המלח והשנייה קובעת כי המדינה תקים קרן לשיקום הנזקים שנגרמו לאזור.

- [מסתמן: המדינה תסייע לכלי במימון קציר המלח](#)
- [המבקר: 'מפעלי ים המלח נהנים מהקירבה לשלטון'](#)
- [ים המלח גוסס: איבד 17 ס"מ בחודש](#)
- [מי באמת אשם בהרס ים המלח? דעה](#)

שתי הצעות החוק הוגשו על ידי ח"כ משה מטלון (ישראל ביתנו). האחת, שאושרה פה אחד בתמיכת 43 ח"כים, קובעת כי 90% מעלות המימון של גירוד המלח השוקע באזור האגן הדרומי של ים המלח ופינויו לאגן הצפוני יוטלו על חברת מפעלי ים המלח בע"מ.

ים המלח צילום: EPA

לחצו כאן להגדיל הטקסט

הצעה רחבה יותר - נדחתה

נדחתה הצעה לחיוב המפעלים לשקם את ים המלח / ליאור בן דוד, "כלכליסט"

ועדת השרים לחקיקה דחתה הצעת חוק של ח"כ חנין, המחייבת את המפעלים לשקם את הנזקים ולמנוע פגיעה סביבתית עתידית

[לכתבה המלאה](#)

ההצעה השנייה, שאושרה אף היא פה אחד בתמיכת 45 ח"כים, קובעת כי מדינת ישראל תקים קרן לשיקום הנזקים הסביבתיים, התיירותיים והכלכליים הנגרמים לאזור ים המלח, אליה יועברו חלק מכספי התמלוגים שמשלמים המפעלים.

עוד מוצע כי מפעלי ים המלח יוסיפו על כספיהם אלו תמלוגים בגובה 5% על הייצור והמכירה העודפים, מעבר ל-3 מיליון טונות הראשונים שמויצרים ונמכרים בכל שנה. שתי הצעות החוק יועברו לוועדת הכלכלה להכנתן לקריאה ראשונה.

ממשרד האוצר נמסר היום, כי "משרד האוצר מקיים משא ומתן מתקדם עם חברת כימיקלים לישראל על כל הסוגיות הכלכליות הפתוחות, לרבות קציר המלח והתמלוגים, שאמור להסתיים בימים הקרובים. שר האוצר, יובל שטייניץ מעדיף לפתור את הסוגיות בהסכמה ולא בחקיקה. יחד עם זאת אין ביכולתנו לעצור יוזמות חקיקה פרטיות. נבהיר, כי הוסכם שהחקיקה הפרטית הנדונה תקודם רק בתיאום עם שר האוצר.

בינתיים: המפלס צונח ולמדינה יש זמן

בשונה מהאגן הצפוני של ים המלח, שם המפלס יורד בהתמדה - באגן הדרומי, שהפך עם השנים לאוסף של בריכות אידוי תעשייתיות, גורמת פעילות המפעלים שבבעלות כיל, להצטברות מלח בקרקעית. הצטברות המלח הזו גורמת לעלייה של 20 ס"מ בשנה במפלס הבריכה, שלחופה בנו המלונות הנמצאים בסכנת הצפה.

הנזק הסביבתי, שמלווה גם בפגיעה ברווחיות התיירות באזור, גרמו למשרד לאיכות הסביבה ולארגונים ציבוריים להגביר את הלחץ על המדינה למצוא פתרון. מבין החלופות שנבדקו הוחלט ליזום את "קציר המלח" - פעולה שבה מגרדים את השכבה העליונה המצטברת בקרקעית וכך גורמים לירידה מחדש של המפלס.

בעיית הצטברות המלח בקרקעית הימה החלה שנים רבות לפני שהחלה המדינה בהפרטת כיל. ההחלטה ליזום קציר מלח עוררה ויכוח בין כיל לאוצר, סביב השאלה מי ישלם על העבודות, שעלותן מוערכת במיליארדי שקלים: החברה לישראל שבשליטת עידן עופר, המחזיקה במרב המניות של כימיקלים לישראל, או מדינת ישראל ששלטה בכימיקלים לישראל עד שנת 1992.

בחודשים האחרונים התברר כי במשרד האוצר נפלה ההחלטה לכרוך את סוגיית המימון של פעולות

קציר המלח בסוגיית התמלוגים
שמעבירה כימיקלים לישראל למדינה,
בגין השימוש באוצרות הטבע של ים המלח. האוצר והמפעלים פצחו במו"מ על גובה התמלוגים
שישלמו למדינה ועל מימון עבודות קציר המלח למניעת הפגיעה בחופי הימה.

במסגרת המו"מ, שצפוי להסתיים בקרוב, יוסכם על העלאת התמלוגים שמשלמים מפעלי ים המלח
לקופת המדינה ובתמורה תסכים המדינה להשתתף בעלויות של מימון עבודות קציר המלח. ל-ynet
נודע, כי הושגה הסכמה לפיה המפעלים יבצעו את עבודות קציר המלח, הישג משמעותי עבורם שכן
הערכת העלות שלהם לעבודות זולה בכמיליארד שקל מזו של המדינה. מנגד, נקבעה תקרה
להשתתפות המדינה במימון פעולות קציר המלח.

תגיות: ים המלח | מפעלי ים המלח | כיל | החברה לישראל
[חזרה](#)